

VESÂYET

Madde Yayınlandıktan Sonra Gelen Doküman

21.08.2017

Ascha, Ghassan
La tutelle matrimoniale en Islam: entre le fiqh et les lois modernes .-- 1995 ISSN: 09022-3398 :
Sharqiyyât, vol. 7 ii pp. 127-144, (1995)

Law

Vasī (Saidan
(feri ne merteken)

Muhsin Abdurrahman
Mes'eleleri - iname
211 - 238

19 E HATIRAN 1993

5125 - 287.45.

VASI (Bak: Vesayet) var FKH

موسم صحران

100 - 100 / 1

1010

Vasi

FKH

Alusi, Ruhul-Me'ani, IV, 188

DIA KAP 297-211

ALU. R.

Principles of Mahomedan Law

Vesayet 432 - 455

Han Khurshid Ahmed Nasim

Din bilimleri Akademik Araştırmaları
Derisi

Serket Topal - 249-273

C.I.VI, ss. 3 - 2006

Ali Serati, Vesayet ve Eura
1979; Tehran (Imp)

الاصول الشرعية

5.2 ابو زهرة

Vasi, Alusi, Ruhul-Me'ani,
IV, 188, D

VASAYET

- Vesayet ve vekalet baran birlesin
baran ayruklar

ibn Abidin, C-7 s 47

235

VASAYET (FKH)

FKH

- احسن الحديث في احكام الوصايا والموارث :

احمد كاشف الغطاء (نجف 1878 - 1926 م)

النجف ، المطب المطوية ، 1922 م .

108 م

271 SHAH, Syed Sikandar. Surrogate parenting: its legal
and moral implications in the Islamic law. Hamdard
Islamicus, 18 ii (1995) pp.109-120

Vesayet
Vekal
144

26 OCAK 1999

0287 Rabābi'a, 'Abd Allāh Muḥammad
Al-wiṣāya fī l-fiqh al-islāmī : (dirāsa fiqhīya
qānūniya muqārana) / i'dād 'Abd Allāh
Muḥammad Rabābi'a. - T. 1. - 'Ammān :
Dār al-Nafā'is, 2009. - 352 p. ; 25 cm
Texto en árabe con resumen en inglés. -
Basado en la tesis del autor. -
Bibliografía: p. 331-342. - "1429 h"--
Contraport.

1. Fiqh - Interpretación 2. Derecho civil -
Jordania I. Título.

340.132.646:297

ICMA 4-60252 R. 67297

VASI

ibn Abidin C-VI s. 599

¹ AHMET ÖNEY, İslam Hukukunda ve 1875/61 numaralı şer'îye sicili uygulamasında vesayet müessesesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2002

el-Adl, c. 16, sy. 62, 1435 Riyad, s. 111-140.

مُسَقَّطَاتُ الْقَوَامَةِ

« دِرَاسَةُ فِقْهِيَّةٍ مُقَارِنَةٍ »

Vesayet
210235

D3140

بَحْثٌ مُحْكَمٌ

23 Mayıs 2015

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

د. وفاء بنت عبد العزيز السويدي

الأستاذ المشارك في قسم الفقه بكلية الشريعة بجامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية

كلها متعلقة بالقاعدة؛ فمتعلق القاعدة الخطأ غير الناشئ عن تقصير وإغما عن ظن، ولذلك فقد اقتصر على بيان أثر القاعدة في التصرفات القضائية على ما يتعلق بهذا الجانب.

ثانياً: التوصيات

لاح لي بعض التوصيات التي أنصح بها زملائي الباحثين، وأصحاب الفضيلة القضاة، والمعتنين بالعلم الشرعي، ومن تلكم التوصيات:

١- علم القواعد الفقهية جليل القدر وفائدته للقاضي كبيرة جداً؛ إذ إنه يسهل استخراج الحكم من خلالها، فإن القاعدة الفقهية: حكم أغلبي يتعرف منه حكم الجزئيات الفقهية مباشرة (٢٥٨) - أي: بلا واسطة، وبسهولة ويسر - ثم التعليل بها، وهي مفيدة في تسبيب الأحكام، ولذا ينبغي بذل مزيد العناية بها بحثاً واستدلالاً عليها، وتنقيباً عنها في كتب الخلاف.

٢- أنصح الباحثين بالنظر في الأنظمة العدلية، وربطها بالقواعد الفقهية ليكتسب النظام اطمئنان القاضي عند الحكم، وإذا تبين مخالفته لقواعد الشرع فإنه لا عبرة به وينبغي تصحيحه وتعديله بما يوافق قواعد الشريعة الفقهية والمقاصدية.

٣- جمع علماء الأحناف في عهد الخلافة العثمانية القواعد الكلية التي يحتاج لها القاضي؛ وجعلوها في مائة مادة؛ صدروا بها مجلة الأحكام العدلية، وقد جمعت تلك القواعد أُمات القواعد القضائية التي يحتاج لها القاضي، ولذا ينبغي بذل جهد أكثر في ذكر تطبيقات لها، ولا يمنع من استخراج قواعد أخرى تفيد القاضي والقائم على الجوانب العدلية؛ مثل: قضاء التحقيق، وقضاء التنفيذ، والمحاماة، ونحوها.

هذا جهد مقل، والله أعلم بالصواب، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم.

28 HAZIRAN 1993

~~VESAYAT~~
VESAYET

Fikih

الاصول الشخصية

ابو زهرة

ص ٤٨ - ٥٢

959

Vasie

15 HAZIRAN 1993

Ilmul-yakin, 131.

D. Bas: 3851-1

VESAYET

4021 BOUSQUET, G. H. Le nouveau
régime de la tutelle des mineurs musul-
mans. *Revue Algérienne*, 1937, part I,
pp. 118-124

Muslimen wasiklen vesayeti
gens rejim

bk. VESAYET

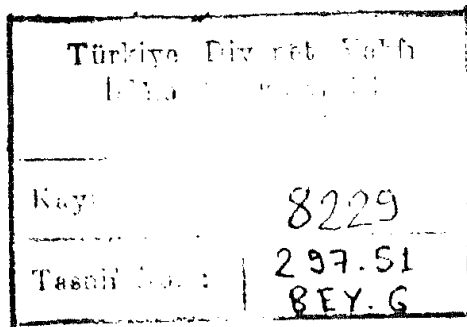
Ana Baba

الغاي القضاة في الفتن

تأليف : قاضي القضاة عبد الله بن عمر البضاوي

المتوفى (٦٨٥ هـ)

دراسة وتحقيق وتعليق

على محيي الدين على القسري داغ

الجزء الثاني

للطباعة والنشر والتوزيع
السعودية - الدمام

الباب الثالث

في الوصاية Vesayet

وهي استنابة مضافة إلى ما بعد^(١) الموت .

مستحبة في قضاء الدين ، وتنفيذ الوصية ، وأمر الطفل .

والنظر في أمور :

الأول : الصيغة ، ولا بد من الإيجاب^(٢) مثل : أوصيت إليك
أو فوضت أمور أولادي إليك^(٣) . وقبول بعد الموت على الأظهر .

فرعان :

الأول : لو قال : فوضت أو أوصيت إليك أمر أطفالي ولم يذكر
التصرفات فالأظهر صحة الوصاية وجواز التصرف : للعرف .

الثاني : لو أصمت ففرض عليه الكتاب فأشار كفي ، لأنه كالأخري

الثاني : الوصي : وشرطه الحرية ، والتكليف ، وولاية الأمر ، فلا يصح
من الأم والوصي بغير إذن خلافاً لأبي حنيفة^(٤) ، لأنه^(٥) كالوكيل
ويجوز بالإذن على الأصح .

الثالث : الوصي (١٩٥ ت) وشرطه التكليف ، والحرية ، والعدالة ،
والاهتداء إلى ما فوض إليه ، والإسلام إن كان المولى عليه مسلماً

(١) سقطت (ما) في - ط .

(٢) في - د - ط (إيجاب) .

(٣) لم يرد في - ط (أو فوضت) .

(٤) ذهب الحنفية إلى أن الوصي يملك الإيصاء بناء على أن الإيصاء خلافه بعد الموت .

انظر : تنقيح الفتاوى الحامدية (٢٩٣ / ٢) .

(٥) في - ت (فإنه) .

PRINCIPLES OF MAHOMEDAN LAW

By

The Right Honourable
SIR DINSHAH FARDUNJI MULLA

KT., C.I.E., M.A., LL.D.

Sometime Law Member of the Council of the Governor-General
of India and Judge of the High Court of Bombay

Revised by

M. HIDAYATULLAH

B.A. (Nagpur) ; M.A. (Cantab) ; LL.D.

Benchor, Lincoln's Inn ; of Trinity College, Cambridge.

Sometime Advocate-General C. P. and Berar, Chief Justice of
Nagpur and Madhya Pradesh High Courts, and
Chief Justice of India

Pakistani Edition

By

MIAN KHURSHID AHMED NASIM

B. A., LL.B.

Advocate

Mansoor
Book

House - Katchery Road, Lahore Phone : 55418

CHAPTER XVIII

GUARDIANSHIP OF PERSON AND PROPERTY

A.—APPOINTMENT OF GUARDIANSHIP

337. Age of majority : In this Chapter, "minor" means a person who has not completed the age of eighteen years.

See the Majority Act, IX of 1875, Section 3, and the Guardians and Wards Act, VIII of 1890, Section 4, cl. (1).

Age of majority under the Islamic Law : According to the Islamic Law, the majority of a male or female terminates when he or she attains puberty. Among the Hanafis and the Shias, puberty is presumed on the completion of the fifteenth year. Under the Indian Majority Act (S. 3), minority ceases on the completion of the eighteenth year, unless a guardian of the person or property or both of the minor has been or shall be appointed before the minor has attained the age of eighteen years, or the property of the minor is under the superintendence of a Court of Wards, in which case the age of majority is prolonged until the minor has completed the age of twenty-one years.

Under the Islamic Law any person who has attained puberty is entitled to act in all matters affecting his or her status or his or her property. But that law has been materially altered by the Indian Majority Act, and the only matters in which a Muslim is now entitled to act on attaining the age of fifteen years are (1) marriage, (2) dower, and (3) divorce. In all other matters his minority continues until the completion at least of eighteen years. Until then the Court has power to appoint a guardian of his person or property or both under the Guardians and Wards Act.

The Majority Act (9 of 1875) and the Guardians and Wards Act (8 of 1890) apply because of the provisions of Section 2 of the West Pakistan Muslim Personal Law (Shariat) Application Act, 1962 (5 of 1962). (a)

338. Application for appointment of guardian : All applications for the appointment of a guardian of the person or property or both of a minor are to be made under the Guardians and Wards Act, 1890.

Any person who is entitled to be a guardian by the Islamic Law may act as such without any previous order of the Court. But there is nothing

(a) Muhammad Saddiq v. Sadiq Safoora ; P L D 1963 (W. P.) Lah. 534. See also ; Mushtaq Ahmed v. Muhammad Amin ; P L D 1962 (P W) Kar. 442 ; 445.

Guardianship

433

prevent him from applying to the Court under the Guardians and Wards Act, that he may be appointed or declared a guardian under the Act. He is not bound to wait until his legal title or fitness to act as guardian is disputed by another person. The application for the appointment of a guardian may be made not only by a person desirous of being (a) or claiming to be, the guardian of the minor, but also by any relative or friend of the minor, and in some cases by the Collector. (S. 8 of the Act.) It should be in the form prescribed by Section 10 of the Act, and no order should be made unless notice of the application is given to person interested in the minor. (S. 11 of the Act).

339. Power of Court to make order as to guardianship : When the Court is satisfied that it is for the welfare of a minor that an order should be made (1) appointing a guardian of his person or property, or both, or (2) declaring a person to be such guardian, the Court may make an order accordingly.

Guardians and Wards Act, 1890, Section 7.

During guardianship proceedings Court exercises parental jurisdiction under Section 25, Guardian and Wards Act. Technicalities of pleadings or strict formalities need not be enforced. (b)

Thus where a Senior Civil Judge while trying suit under Section 25, Guardians and Wards Act, 1890 describing himself not as Judge, Family Court, such misdescription or non-description did not affect his jurisdiction. (c)

Also when Senior Civil Judge (Judge, Family Court) hearing and trying suit under Section 25, Guardians and Wards Act, procedure adopted would be under the Guardians and Wards Act, 1890. Order made or refusal to make order for return of a ward to custody of his guardian is appealable to High Court under Section 47(c) of the same Act. (d)

340. Matters to be considered by Court in appointing guardian : (1) In appointing to declaring the guardian of a minor, the Court shall, subject to the provisions of this section, be guided by what consistently with the law to which the minor is subject appears on the circumstances to be for the welfare of the minor.

(2) In considering what will be for the welfare of the minor, the Court shall have regard to the age, sex and religion of the minor, the character and capacity of the proposed guardian and his nearness of kin to the minor, the wishes, if any, of a deceased parent, and any existing or previous relations of the proposed guardian with the minor or his property.

(a) *In re* : Lovejoy Patell ; (1943) 2 Cal. 554 ; ('44) A C 433.

(b) Juma Khan v. Gul Ferosha ; P L D 1972 Pesh. 1.

(c) Juma Khan v. Gul Ferosha ; P L D 1972 Pesh. 1.

(d) Juma Khan v. Gul Ferosha ; P L D 1972 Pesh. 1.

vaştığı yorumu vakaya uygun değildir. Zaten böyle bir siyaset uyguladığını varsaymak hiçbir zaman Peygamberimizin şahsiyetiyle de getirdiği mesajla da bağdaşmaz.

Bu anlamda Hz. Peygamberin bidayeti ile nihayeti arasında fark olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Çünkü veda hutbesindeki şu ifadeler aynı düşünceyi destekler mahiyettedir. "Ey insanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mukaddes bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddesdir, her türlü tecavüzden korunmuştur."⁷¹ Hitabın "ey insanlar" diye başlaması, ilgili hükümlerin inanan-inanmayan herkese şamil olduğunu gösterir⁷².

Sonuç

Medine vesikası birçok bilim dalını farklı açılardan ilgilendirmektedir. Tabii olarak bilim dallarına göre vesika hakkında çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Medine vesikası tarih ve fıkıh metinlerinde "muvâdaa / antlaşma" ifadesiyle zikredilir⁷³. Hatta fıkıh kitaplarının siyer bölümünde dâru'l-muvâdaa / antlaşmalı ülke kavramı kullanılır⁷⁴ ve zimmet sözleşmesinden farklı olduğu özellikle belirtilir⁷⁵. Vesikanın anayasa olarak nitelenmesinde ise hâkimiyet unsurunun bulunmadığı göz ardı edilemez⁷⁶.

Medine vesikasının zimmet hukukunda referans olarak kullanılmayışı tamamen fıkıh sistematigiyle alakalıdır. Elbette bu tespit vesikanın önemsizliğini ima etmez. Zaten fıkıh kitaplarında Peygamberimizin ehli kitapla yaptığı antlaşmaların Müslümanlara örnek olduğu belirtilir. Hatta Serahsî kendi zamanına kadar uygulamanın böyle olageldiğini ifade eder⁷⁷. Bu anlamda Medine vesikasının Yahudi kabilelerin farklı zamanlarda antlaşmaya muhalif düşmanca davranışları sonucu tarih olarak hükmünü tamamladığı söylene bile elbette teorik olarak da hükmünü tamamladığı anlamına gelmez.

Medine vesikasının ruhu farklı inançtan ve ırktan insanlarla savaşırsız barış içerisinde bir arada yaşama, sosyal münasebetlerde hayırhahlığı ve iyi davranışı esas alma, iç ve dış güvenliğin sağlanmasında işbirliği yapma şeklinde özetlenebilir. Bu ruh iletişim araçlarının dünyayı küçülttüğü, büyük ölçekli nüfus hareketlerinin gerçekleştiği ve sınırların eski değerini kaybettiği günümüz dünyasında daha da önem kazanır. Elbette emperyalist eylemleri ve düşmanca davranışları istisna etmek elzemdir.

71) Buhârî, Diyat, 6; Müslim, Kasame, 25.

72) Geniş bilgi için bkz. Şener, Mehmet, "Veda Hutbesi'nin İnsan Hakları Yönünden Kısaca Tahlili", *Doğu'da ve Batı'da İnsan Hakları*, Ankara 1996, s. 125-130; Eskicioğlu, Osman, *İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları*, İzmir 1996, s. 255 vd.

73) Şafîî, IV, 181.

74) Şeybanî, V, 112.

75) Şeybanî, V, 12.

76) Bkz. Abdiimamoğlu, Kadir, "Modern Anayasa Hukuku Açısından Medine Vesikası", *Bilgi ve Hikmet*, Kış-1994/5, s. 38 vd.; Eskicioğlu, s. 232 vd.

77) Serahsî, Muhammed b. Ahmed, *Şerhu Kitabı's-Siyerü'l-Kebir*, Beyrut 1997, V, 3.

İSLAM HUKUKUNDA TEMSİL KAVRAMI VE VEKÂLET - TEMSİL İLİŞKİSİ

Murtaza KÖSE (*)

Özet

Bu çalışmamız İslam hukuku açısından temsil kavramı ve temsil vekâlet konusu konusunu incelemektedir. Temsil insanoğlunun geçmiş dönemlerinden beri birçok alanda ihtiyaç duyduğu bir müessesedir. Temsilin en yaygın olanı akid temsil olan vekâlettir. Bunun yanında velâyet, vesâyet ve kayyumluk müesseseleri de birer temsil işlemidir. İslam Hukuku eskiden beri temsil işlemini tanımaktadır. Bu kaynaklarda temsil işleminin en önemli çeşidi olan vekâlet kamu ve özel hukuk alanında daha fazla öne çıkmıştır. Temsil ile vekâlet arasında çoğu zaman bir iç ilişki olduğundan dolayı nazariyatta temsil ile vekâlet arasında net bir ayırımı gidilmemiştir.

İslam hukuku esas itibarıyla yabancı birinin yetkisiz olarak temsilini bir borç kaynağı saymaz. Fakat hukuki bir işlemde asil, yetkisiz temsilde bulunan kimsenin yaptığı işlemi geçerli sayabilir. Yetkisiz temsilcinin yaptığı muamele mevkuuf bir işlem olarak adlandırılır. İbadette temsil mali olan dini vecibelerde kabul edildiği halde bedeni olanlarda kabul edilmez. Vekâlet konusuna fukaha tarafından delil olarak gösterilen nasslar İslam hukukunda temsil işleminin günümüz boyutuyla belki de daha farklı boyutta ele alınması ve teori geliştirme imkânını verecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, vekâlet, temsil, müvekkil, akid, hukuki muamele, temsilcinin yetkisi, velî, vasî.

The Representation Concept in Islamic Law and the Concern of Proxy-the Representation Abstract

In this article, we will investigate the The Representation Concept in Islamic Law and The Concern of Proxy-The Representation from point of Islamic Law. The representation is institution that human beign has been applied since time immemorial. The representation in law, is the relationship that exists when two persons agree that one is to act on behalf of the other and be subject to the latter's control. The first person, for whom another acts, is called a principal; the second person, who acts for the first person is called a representative.

The unauthorized agency Islamic law does not on principle recognize unauthorized agency of a stranger as a source of obligation, but the principal can approve the act of an unauthorized agent and there by make it valid. Proxy in worship is admitted in religious duties concerning property, but not in those concerning the person.

The evidences that Islamic lawyers have been attested in concerning proxy will differenet means of evidence in the representation

Key Words: Islamic law, representation, representative, principal person, proxy, representative's authority unlimited mandate, the legal guardian, contract, the guardian appointed by testament.

*) Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi. (e-Posta: murtazakose@hotmail.com)

178987

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

İSLÂM DÜŞÜNCE TARİHİNDE VESÂYET PROBLEMİ
(Hicri I. ve II. Asırlar)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Türkiye Eşyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	178987
Tas. No:	297.52 UNLİ

Kamile ÜNLÜSOY

Danışman
Prof. Dr. M. Saffet SARIKAYA

ISPARTA, 2005

Ushale "Akil" posetindodur.

(Markaloni
haram.)

-Akil
-Garige

المقتطف، السنة 117 ،
الجزء 3 ، ، 1950 ، القمرة ،

امططف

الجزء الثالث من المجلد السابع عشر بعد المئة

١٧ شوال سنة ١٣٦٩

١ أغسطس سنة ١٩٥٠

بين الغريزة والعقل

يتعذر على النشوي Evolutionist أن يضع أصبعه على حلقة معينة في سلسلة النشوء والارتقاء ويقول : « هنا الحد الفاصل بين الحيوان والانسان » .

الانسان كما صار الآن لم يبق ملتبساً بالاحياء العليا أشباه الانسان وأنسابها . لأن فرعه يسق وشمخ طالياً جداً عن فروع الاحياء الأخرى ، وامتاز برقي لا مضارع له في عالم الحياة . ولكن الانسان كما كان حين انفصل عن سائر الاحياء واتجه في خط الانسانية لا يمتاز عن الفروع التي يسق من بينها بمزايا واضحة تفعله عنها . ولذلك يتعذر على أي عالم من علماء الحياة والعقل والاجتماع أن يُعرّف الانسان الاول

قد تقول : انه يُعَدُّ « انساناً » منذ صار منتصب القامة يمشي على قدميه . ولكن الحيوان وبعض الاحياء العليا تمشي منتصبه على القدمين . فاهيك عن الطيور التي تمشي على أقدامها . أو لعلك تقول : يعد « انساناً » لما صار يتفاهم بالنطق . ولكن الكثير من الاحياء ولا سيما اشباه الانسان اصواتاً قليلة للتفاهم فيما تقتضيه أحوالها الاجتماعية البسيطة مع ذلك لم يصّر الانسان الاول ناطقاً بالمعنى الذي نفهمه الآن . أي أنه يركب جملتين

ابن طاووس، سید علی بن موسی
(۵۸۹-۶۶۴ق)

ع ۵۵۵۲- طرف من الأنباء و المناقب

فی شرف سید الأنبیاء و عترته الأطائب
و طرف من تصریحه بالوصیة بالخلافة

لعلی بن ابی طالب (ع)، باتصحیح قیس عطار،
مشهد: تاسوعا، چاپ اول، ۱۴۲۰ق/ ۳۰۰۰ نسخه،

۶۴۰ص، عربی، وزیری (شمیز)، بها: ۳۲۰۰۰ ریال،

منابع: ۶۴۰-۶۱۱ Talib

فروست: احیای تراث شیعی (۱) Halaft

شایک: ۵۰-۴۲۳-۹۶۴ Vesayet

کنگره: BP۳۶/AT۴

دیوبی: ۲۹۷/۹۵

محل نگهداری: پایگاه اطلاع رسانی سراسری اسلامی (پارسا)

کد پارسا: B۱۶۳۶۱

آثار پیرامون این اثر، شماره: ۱۷۸۶

خلافت بعد از پیامبر: فضائل امام علی (ع)
(امام علی (ع))

این کتاب از متون روایی و کلامی شیعه است
که از قرن هفتم به جای مانده است. کتاب شامل ۳۳
بخش است و از هر بخش با عنوان 'طرقه' یاد شده
است. موضوع اصلی کتاب امامت علی (ع) و وصایت و
خلافت بلا فصل آن حضرت از جانب رسول
خدا (ص) است. در حاشیه همین موضوع کلی گاه به
تفصیل از فضایل و مناقب علی (ع)، مظلومیت امام
علی و فاطمه زهرا (ع) و نیز از ناکتین و قاسطین و
مارقین سخن گفته شده است.

ابن طاووس، سید علی بن موسی
(۵۸۹-۶۶۴ق)

«فضایل علی (علیه السلام) در

جنگ‌ها». (شماره ۲۶۴۲)

جنگ‌های صدر اسلام

ابن عساکر، علی بن حسن
(۴۹۹-۵۷۱ق)

ع تاریخ مدینه دمشق، و ذکر فضلهای و

تسمیه من حلها من الأمائل أو اجتاز

بنوا حیه من واردیه و أهله. (شماره ۸۲۳)

تاریخ غدیر

ابن قتیبه، عبدالله بن مسلم
(۲۱۳-۲۷۶ق)

ع الإمامة و السياسة. (شماره ۶۵۷)

خلافت بعد از پیامبر

10 TEM 2008

- Eğitim
- Şahsiyet

ble tencok

10A

ŞAHSİYET TERBİYESİNDE DİNİ KÜLTÜRÜN ROLÜ

Doç. Dr. Neda ARMANER

Din hem bireyi hem de toplumları etkileyen bir kurumdur. Fakat bu etki çok karmaşık bir bütün içinde olduğundan başlı başına soyutlanamaz. Biyolojik koşullar yanında yaşamın ekonomik, sosyal, siyasal hatta fizik ortamı birbiri içine geçmiş haldedir.

Psikolojik şahsiyet, yeni deyişle kişilik (Fr.personnalité, Ing. personality) sözcüğü ferdiyeti aşan bir anlam taşır. Bu sözcüğün Latince "persona" kökünden geldiği bilinir. Bu da eski Yunan ve Roma tiyatrolarında yüze takılan maskenin ifadesi anlamındadır. Şu halde şahsiyet, başlangıçta insanın kendisinden çok yapma (sun'i) görünüşünü, daha da ileri olarak, aldatıcı bir görünümünü ifade ediyordu. Bu ikilik şahsiyet anlayışında kendini göstermektedir. Bazılarına göre şahsiyet, başkalarına gösterilen ya da gösterilmek istenilen yüzdür. Bazılarına göre ise, dış görünüşün altındaki insanın asıl benliği, özüdür. Belki de bu ikilik şahsiyetin ta kendisidir. Şahsiyette bir yandan temelli biyolojik olan kalıtımla ilgili iç yapımız; güdüler, organizmaya en yakın olan dürtüler vardır. Diğer yanda da bireyi durmadan etkileyen sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik güçler. İşte bu ikiliğin uyumlu bir bütünlük göstermesiyle şahsiyet oluşur. Şahsiyeti belirleyen ifadeler, kişinin tüm aksiyonlarında görünüm kazanır. Bunun için psikologlarca şahsiyet, bireyin davranışlarının bütünü olarak değerlendirilir. Böylece şahsiyet patternleşmiş bir davranışlar sistemidir derken davranış meydana getiren biyolojik ve motivasyonel faktörlerle çevre faktörünün temelde bu sistemi var ettiğini düşünürüz.

İnsanlar arasındaki motivasyonel farkların genellikle zekâ, kabiliyet ve kuvvet farkları olduğu muhakkaktır. Bunlar, bir kimsenin yapacağı davranışlara, hayatı boyunca öğreneceği şeylere ve nihayet şahsiyetine etkide bulunurlar. Kuvvetli ve zeki bir çocuğun şahıslar arası ilişkide edineceği tecrübe, zayıf ve aptal olanınkinden farklıdır. Bunun

A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, c.21, s.143, 1976 (ANKARA)

Not: Makale 143-150 sayfaları arasındadır.

Dergi. Ana kütüphanesinde mevcuttur.

Makale EĞİTİM VE ÖĞRETİM posetindedir.

Ibadah and Muslim Personality

Prof. Ismail Faruqi

No system of ibadah in any religion has ever come anywhere close to the ibadah of Islam. None has succeeded as did the ibadat of Islam. None has fitted the purposes of its religion and ideology as did the ibadah of Islam. That is why no system has ever lasted as long, and none has been as universally and consistently and identically observed as the ibadah of Islam. Why? Because it is from Allah ta'ala, the Perfect, whose every work is perfect.

In all the religions of the world, *ibadah* or worship means a ritual consisting of legomena (i.e. things thought or recited) and romena (things done or acted) performed by man, more often regularly rather than at random, by which man adores, thanks or petitions God or ultimate reality. According to this definition, *ibadah* in Islam refers to the "five pillars", viz. *al Shahadah*, *al Salat*, *al Zakat*, *al Siyam* and *al-Hajj*.

There is yet another meaning to *ibadah* in Islam. This meaning, however, is unique, and it is found only in Islam. *Ibadah* means any and all actions entered into for the sake of God, and fulfilment of the general imperative of Islam regarding human life on earth. This general imperative flows from the essence of religious experience in Islam. Briefly expressed, this essence is *Tawhid*, the affirmation that "No God is God but God" or *La ilaha illa Allah*. In both, its metaphysical sense—which regards Allah ta'ala as the ultimate cause of all events, the ultimate source of all beings, the eternal Creator, and in its axiological sense—which regards Allah ta'ala as the ultimate end of all ends, that which makes all good good, the Master and Judge, the affirmation of *tawhid* implies that God is indeed the determinant of man's whole

life. Man's reason to be, the meaning and purpose of his existence is to serve God; i.e. to fulfil His will. The divine will, immutable and ubiquitous in space and time, consists of patterns, or *sunan*, which are embedded in the world of nature (which are, hence, always, fulfilled with the necessity of natural laws), and of laws or commandments, *awamir* or *shari'ah*, which are revealed for man to fulfil deliberately and in freedom. The human situation is indeed exactly as Allah ta'ala has described it in His Holy Book "I have not created *jinn* and mankind but to serve Me."

The content of this service, Islam teaches, is to affirm life, to live it to the full, to procreate, to learn, to grow, to have and to enjoy, as well as to do so in loyalty to God, in justice, in charity, in concern and responsibility, in individual personal life as well as in family and society. That is why the *Hadith* has told us that "a day of learning is better than the *ibadah* (in the first sense) of 50 years"; that pursuit of livelihood for oneself and one's family is *ibadah*; that *jihad bil Mal* (spending of one's substance) and *bil Nafs* (laying down of one's life) is *ibadah*; that every act of self-exertion in the cause of God is *ibadah*.

Obviously, in this sense, *ibadah* is the very business and substance of life, its sustenance and promotion, as well as the building of society, of social institutions, of culture and civilization. What role does such *ibadah* play in the development of the Islamic personality?

This *ibadah* (in the second, more general sense of fulfilled one's *raison d'être*) makes of the seeker "a man of *tawhid*," a man with a distinct personality. The *tawhidi* man is a man possessed, enchanted. Every movement of his wakefulness is filled with the presence of God, the ultimate cause and purpose. He sees God's work in every thing that is or happens around him. In his mind, *subhana Allah*, *Ma shaa Allah*, *Al Hamdu Lillah*, *la hawla wa la quwwata illa billah*, *Inna lillahi wa inna ilaihi raji'un* reverberate through his mind constantly. His heart is always moved by the desire for the good; but the good, is itself the desire or command of God. So that in his desiring, emoting and feeling, judging and expressing, Allah again is the only determinant. The difference that this fixation of possession by God makes is that the person affected by it is the person with a cause, a cause greater than himself and others, greater than his own world and indeed the whole worlds. This makes him necessarily an idealist in the best sense of the term, a man of gravity, seriousness, of commitment, a man for whom no act is hazardous and every action and action counts.

NOT = Makalah "IBADAT" posetindia.

⏏ Ana Sayfa ⏏ Site Haritası ⏏ Biz

ARAMA: Dergi içeriğinde

Editörden : Yayın Kurulu : İçerik : Katılım Şartları : Önceki Sayılar : İletişim : Makale Takip

Engli

EDİTÖRDEN

İÇERİK (Cilt: VI Sayı: 3) Temmuz / Ağustos / Eylül 2006

MAKALE	YAZAR	SA
❑ Ön Kapak		
❑ Editörden		
❑ Kapak ve İçindekiler		
❑ Rüya Kültürü ve Hadisçi Karizması	» Nevzat Tarti <i>Rüya</i>	9-40
❑ Kâbe'ye Asılan Boykot Sayfasının Tahrifiyle İlgili Rivayetlerin Tahlili	» İsrail Balcı <i>Hiz Muhammed</i>	41-57
❑ Hakikat ve Metafor	» Hüseyin Subhi Erdem <i>Hakikat</i>	59-77
❑ Fatiha Suresi ve Tecvidi	» Yaşar Kurt <i>Fatiha Suresi</i>	79-131
❑ Farabi Felsefesinde Mutluluğun Araştırılması	» Latif Tokat <i>Farabi - Saadet</i>	133-157
❑ Kur'an Perspektifinde Dünya- Ahiret Bütünlüğü	» Ömer Faruk Yavuz <i>- Ahiret - Hayat</i>	159-198
❑ İlk Anadolu Selçuklu-Gürcü Karşılaşması: Pasinler Savaşı Ve Sonuçları	» Nebi Gümüş <i>Selçuklular</i>	199-219
❑ Faith Development And Perception Of Diversity Among Muslims In Turkey: Construction And Initial Test Of A Measure For Religious Diversity In Islam	» Üzeyir Ok <i>Tarhiye</i>	221-247
❑ Korumaya Muhtaç Çocukların Bakımı ve Gözetimi Açısından İslâm Hukûkunda Velâyet ve Vesâyet Yetkisi	» Şevket Topal <i>- Velâyet - Vesâyet</i>	249-273
❑ Bilginin İslamileştirilmesi	» Luey Sâfi Cev.: Ömer Pakiş <i>Bilgi</i>	275-306
❑ Ön Kabuller Olmaksızın Yorum Mümkün mü ?	» Rudolf Bultmann Çev.: Hafsa Fidan	307-314
Book Review / Kitap Tanıtım		
❑ IX. Asırdan Günümüze Eğitim Üzerine Notlar (İbn Sahnûn Ve Adâbu'l-Muallimîn Adlı Kitabı)	» Cüneyt Eren <i>İbn Sahnûn</i>	315-318
Book Review / Kitap Tanıtım		
❑ Bilimin Yitik Şehri Cündişâpûr	Cemil Hakyemez <i>İlim</i>	319-322

نباطی عاملی، علی بن محمد

(۷۹۱-۸۷۷ق)

ع ۵۳۱۵- الصراط المستقیم الی مستحق

التقدیم، باتحقیق محمد باقر بهیودی (۱۳۰۸ -)،

جلد ۳/ جلد اول - سوم، قم: المكتبة المرتضوية لإحياء

الآثار الجعفرية، چاپ اول، بی تا، عربی، وزیری (گالینگور).

محل نگهداری: کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین

علی (ع) - مشهد

کد پارسا: B۴۳۴۷۰

ویژگی مجلدات

جلد ۱: ۳۴۸ ص

جلد ۲: ۳۱۲ ص

جلد ۳: ۳۰۲ ص

فصائل اهل بیت (ع)؛ فضائل امام علی (ع)

(امام علی (ع))

۱ پژوهشی است روایی و عقلی درباره موضوع

نبوت و امامت به همراه بیان فضایل و مناقب

آنها. نویسنده یا رویکرد کاملاً کلامی با استناد به آیات

و روایات و منابع عقلی و تفسیری، موضوع را به گونه‌ای

مستدل مورد بحث و بررسی قرار داده است. وی ابتدا،

به اثبات واجب و صفات آن پرداخته سپس با بررسی

مسئله نبوت به اثبات صفات نبی و بعث رسول الله

می‌پردازد. آنگاه موضوع وصایت امام علی و صفات

آن حضرت را با مستندات عقلی به شیوه بحث و

گفت‌وگو بررسی کرده است. سپس، به بیان شرایط امامت

فضایل پرداخته و کلام را با استدلال به آیه مباهله،

مسئله امامت را به طور مستدل مورد بحث و بررسی

قرار داده است و برای تکمیل موضوع بحث به احادیثی

که از رسول خدا درباره امام علی نقل شده اشاره شده

است. در بخشی از کتاب به روزگار نامه، عمر و عثمان

و مسائل پیرامونی آنها از جمله به ظلمهایی که در حق

رسول الله و امام علی روا داشتند اشاره و سپس به رد

اقوال فقهی و کلامی ائمه اربعه اهل سنت و جماعت

پرداخته است. نویسنده در پایان، به نصوصی که درباره

عظمت و فضیلت امام علی (ع) و فرزندان معصوم و

دلایل امامت آنها وارد شده ذکر کرده است.

10 TEM 2008

22 EYLÜL 2008

آقای بجستانی، مریم

۶۵۶۰۱ - بررسی آرای فقهی ابن

رشد «طلاق، وصایا، فرائض» و تطبیق

آن با نظرات فقههای شیعه و حقوق

موضوعه، مقطع کارشناسی ارشد، دانشگاه: فردوسی

مشهد، دانشکده الهیات، ۲۱۷ص، فارسی، کتابنامه:

۲۱۱-۲۱۷ و به صورت زیرنویس، فهرست: اعلام،

نمایه آیات، استاد راهنما: عباسعلی سلطانی گلشیخی؛

استاد مشاور: حسین صابری، تاریخ دفاع: ۱۳۸۱.

کد پارسا: P۱۲۸۱۶

☞ فقه مقارن: احکام طلاق؛ احکام وصیت؛ اندیشه

فقهی ابن رشد (فلسفه و منطق) - *Feraiz*

۹ بررسی تطبیقی دیدگاههای محمد بن احمد بن رشد در کتاب 'بداية المجتهد و نهاية المقتصد' به عنوان یکی از منابع مستقل در زمینه فقه تطبیقی اهل سنت در قرن ششم هجری است. نویسنده تلاش کرده نظرات فقهی ابن رشد را در مقایسه با آراء فقههای شیعه بویژه محقق حلی در باب طلاق، وصیت و فرائض بیان کند. وی بدین منظور مطالب خود را در چهار بخش مرتب کرده است. در بخش نخست، جایگاه فقهی کتاب بداية المجتهد و نهاية المقتصد و شیوه ابن رشد در تألیف آن و شروح این کتاب را ذکر کرده و تاریخچه‌ای از زندگانی ابن رشد و آثار مکتوب وی ارائه نموده است. نویسنده ابن رشد را از برجسته‌ترین فقهایی شمرده که در زمینه فقه تطبیقی تلاش کرده‌اند و مهم‌ترین منبع ارجاعی وی را سنت پیامبر دانسته است. در بخش دوم مباحث طلاق و انواع و ارکان آن آمده است و طلاق را به رجعی و بائن و خلع تقسیم کرده و شرایط هر کدام را مورد بحث قرار داده است. بخش سوم به بیان ارکان و احکام وصیت اختصاص دارد و در بخش چهارم مباحث ارث و طبقات مختلفی که از میت ارث می‌برند، به تفکیک بیان می‌شود.